

**การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง**

**The Academic Self-Efficacy and Adversity Quotient of Student in Program
Business Computer, SuanDusit University, Trang Center.**

เบญจวรรณ ขุนฤทธิ์^{1*}

Benjawan Khunrit^{1*}

¹ อาจารย์, หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ คณะโรงเรียน
การท่องเที่ยวและบริการ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง

¹ Lecturer, Department of Art (Tourism Industry and Hospitality), School of Tourism and
Hospitality, Suan Dusit Rajabhat University, Trang Center

*Corresponding author, E-mail: benjawan-khu@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของ
นักศึกษาหลักสูตรคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง 2) ความสัมพันธ์
ระหว่างความสามารถของตนเองด้านการเรียนกับผลการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตร
คอมพิวเตอร์ธุรกิจที่ลงทะเบียนในรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557
จำนวน 25 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนและนำผล
มาวิเคราะห์หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์
สัน ผลการวิจัย พบว่า 1) นักศึกษาหลักสูตรคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีระดับการรับรู้ความสามารถของตนเอง
ด้านการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ 2) นักศึกษาหลักสูตรคอมพิวเตอร์ธุรกิจมีการรับรู้
ความสามารถของตนเองด้านการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียน

คำสำคัญ: การรับรู้ความสามารถของตนเอง ผลการเรียน

Abstract

This research aims to study 1) the Academic self -efficacy of the students in the
computer business in SuanDusit University, Trang Center 2) relationship between the
ability of self learning with their students in the computer business. SuanDusit University
Trang Center. Population studies include:students in the computer business that is
registered in Thailand of communication semester 1 academic year number 2557 ,25
participants collect data by using a query to get to know the capabilities of their own
learning, and brings the result of frequency analysis, average percent standard deviation
and correlation coefficient of Pearson. The research results showed that students in the
computer, level of recognition by learning capabilities are included in intermediate and

analyzed the relationship between the awareness of their own abilities, learning with student learning outcomes. SuanDusit University, Trang Center found that the efficacy of the study did not correlate with academic performance of students ,the study center Trang.

Keywords: Academic self – efficacy, Achievement

บทนำ

การรับรู้ความสามารถของตน (self-efficacy) เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความสำเร็จ การที่บุคคลจะกระทำหรือแสดงพฤติกรรมบุคคลนั้นๆ จะมีการประเมินว่าตนสามารถนำสิ่งที่มีอยู่ในตัวมาใช้ได้หรือไม่ และในระดับใด การรับรู้ความสามารถของตนเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่าบุคคลได้ใช้ความพยายามหรือไม่ ปริมาณเท่าใดและยาวนานแค่ไหนที่บุคคลนั้นใช้ความพยายามในการฟันฝ่าอุปสรรคหรือปัญหาที่ประสบในงานที่ยากและเป็นงานที่ก่อให้เกิดความวิตกกังวล บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนสูงจะมองงานที่ยุ้งยากกว่าเป็นสิ่งที่ท้าทายมากกว่าเป็นความเสี่ยงหรือสิ่งที่ต้องหลีกเลี่ยง มีความกระตือรือร้นเอาใจใส่ในงานที่ทำ มีความต้องการความสำเร็จสูงและใช้ความพยายามความมุมานะในการทำงานยาวนานกว่า บุคคลที่รับรู้ว่าคุณเองมีความสามารถต่ำ ส่วนบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนต่ำมักมองงานที่ยุ้งยากกว่าเป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงเมื่อเผชิญกับอุปสรรคมักลังเลในความสามารถของตน ลังเลที่จะจัดการกับอุปสรรคที่ตนกำลังเผชิญ ความพยายามน้อยและล้มเลิกได้ง่ายเมื่อเผชิญกับปัญหาที่ยาก (Bandura, 1997) สอดคล้องกับแนวคิดของอีวาน (Evans, 1988) ซึ่งได้อธิบายว่า ความเชื่อในความสามารถตนเอง พิจารณาจากความรู้สึก ความคิด การตั้งใจและพฤติกรรม ซึ่งบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถตนสูง จะช่วยให้เขาประสบความสำเร็จ และมีความเป็นอยู่ที่ดี เมื่อเผชิญปัญหาหรืองานที่ยากจะเป็นสิ่งที่ท้าทายให้เขาแก้ไขโดยใช้ความพยายาม ถึงแม้จะล้มเหลวเขาก็จะมองความผิดพลาดไปที่พยายามไม่เพียงพอ หรือขาดความรู้หรือทักษะ ในทางตรงกันข้ามผู้ที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ จะมองงานที่ยากกว่าเป็นภาวะคุกคาม จะหลีกเลี่ยงและล้มเลิกการกระทำนั้นๆ เมื่อมีความผิดพลาดจะมองว่าตนเองด้อยขาดความสามารถ

นอกจากนี้ ลูธาน (Luthans, 2007 อ้างถึงใน เกรียงสุข เพ็ญพวงค์, 2554) อธิบายว่ากระบวนการรับรู้ความสามารถของตนเองจะส่งผลต่อการทำหน้าที่ของระบบการตัดสินใจทั้งทางตรงและทางอ้อมของบุคคล ในเรื่องต่างๆ ได้แก่ การเลือกกระทำพฤติกรรม (Choice Behavior) บุคคลที่ประเมินความสามารถของตนเองอยู่ในระดับสูงจะเลือกงานที่ท้าทาย ใช้ความสามารถ และมีแรงจูงใจที่สูงในการทำงานให้สำเร็จ เกิดความพยายามในการทำงาน แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยความยืดหยุ่น สามารถฟื้นตัวได้เร็ว ส่วนบุคคลที่ประเมินความสามารถของตนเองอยู่ในระดับต่ำ จะหลีกเลี่ยงงาน, ท้อถอย และขาดความมั่นใจในตนเอง จะยอมแพ้ต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างง่ายตาย ซึ่งบางครั้งการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจะประสบกับความสำเร็จหรือความล้มเหลว ขึ้นกับความสามารถในการใช้กระบวนการคิดประมวลผล ข้อมูลที่ได้รับเข้ามา สำหรับบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในระดับต่ำจะพูดกับตัวเองว่า “ฉันรู้ว่าฉันทำไม่ได้ ฉันไม่มีความสามารถเช่นนั้นเพียงพอที่จะทำ” นอกจากนี้ บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในระดับต่ำมีแนวโน้มที่เกิดความเครียด และความอ่อนล้าในการทำงาน

ในด้านการศึกษา ผู้เรียนสามารถพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ได้เพิ่มขึ้น หากมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ผู้เรียนจะเกิดความตระหนักในความเพียรพยายามที่จะศึกษาเรียนรู้เมื่อเผชิญ

ปัญหาหรืองานที่ยากจะเป็นสิ่งท้าทายให้เขาแก้ไขโดยใช้ความพยายาม แม้บางครั้งจะล้มเหลวเขาก็จะเข้าใจได้ว่าเกิดจากความพยายามไม่เพียงพอ และจะมุ่งมั่นเพื่อให้ตนเองประสบความสำเร็จในการเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งรายงานผลการวิจัยของอภิญา อิงอาจ และชลธร อริยพิติพันธ์ (2553) เรื่อง การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนและความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ผลการวิจัยบ่งชี้ว่านักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนต่างกันมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองส่งผลต่อความสามารถด้านการเรียน

จากการที่ผู้วิจัยได้สอนนักศึกษาหลักสูตรคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมการส่งงานและการประเมินผลการเรียนรู้จากกิจกรรมใบงานต่าง ๆ ปรากฏว่า ส่วนใหญ่นักศึกษามีความรับผิดชอบส่งงานตรงต่อเวลา แต่มักจะทำงานหรือแบบฝึกหัดและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายไม่เต็มที่ ขาดประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่นักศึกษาขาดความพยายามและความมุ่งมั่นตั้งใจในการกระทำทำให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักศึกษา ซึ่งผลจากการศึกษาทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนเพื่อนำผลไปปรับปรุง ส่งเสริม และพัฒนานักศึกษาให้เห็นความสำคัญพร้อมทั้งตระหนักรู้ในความสามารถของตนด้านการเรียน และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถของตนเองด้านการเรียนกับผลการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

แบนดูรา (Bandura, 1977) ได้ให้คำจำกัดความของการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Perceived Self-Efficacy) คือ เป็นการที่บุคคลตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของตนเองที่จะจัดการและดำเนินการกระทำพฤติกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ แบนดูราเชื่อว่าพฤติกรรมของคนเราไม่ได้เกิดขึ้นและเปลี่ยนด้วยสิ่งแวดล้อมอย่างเดียว จะต้องมียปัจจัย 3 ปัจจัยร่วมด้วย ได้แก่

1. ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal factor = p)
2. เงื่อนไขเชิงพฤติกรรม (Behavior condition = B)
3. เงื่อนไขเชิงสภาพแวดล้อม (Environment condition = E)

แบนดูรามีความเชื่อว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองนั้น มีผลต่อการกระทำของบุคคล บุคคล 2 คน อาจมีความสามารถไม่ต่างกัน แต่อาจแสดงออกในคุณภาพที่แตกต่างกันได้ ถ้าพบว่าคน 2 คนนี้ มีการรับรู้ความสามารถของตนเองแตกต่างกัน ในคนคนเดียวก็เช่นกัน ถ้ารับรู้ความสามารถของตนเองในแต่ละสภาพการณ์แตกต่างกัน ก็อาจจะแสดงพฤติกรรมออกมาได้แตกต่างกันเช่นกัน แบนดูราเชื่อว่าความสามารถของคนเรานั้นไม่ตายตัว หากแต่ยืดหยุ่นตามสภาพการณ์ ดังนั้นสิ่งที่จะกำหนดประสิทธิภาพของการแสดงออกจึงขึ้นอยู่กับ การรับรู้ความสามารถของตนเองในสภาพการณ์นั้น ๆ นั่นเอง นั่นคือถ้าเรา

มีความเชื่อว่าเรามีความสามารถ เราก็จะแสดงออกถึง ความสามารถนั้นออกมา คนที่เชื่อว่าตนเองมีความสามารถจะมีความอดทน อุตสาหะ ไม่ท้อถอยง่าย และจะประสบความสำเร็จในที่สุด

แบนดูรา (Bandura, 1986) อธิบายว่าปัจจัยที่มีผลต่อระดับการรับรู้ความสามารถของตนเอง แบ่งเป็น 4 ปัจจัย ได้แก่ ประสบการณ์ความสำเร็จในอดีต (Enactive Mastery Experience) การรับรู้ประสบการณ์ของผู้อื่น (Vicarious Experience) การจูงใจด้วยคำพูด (Verbal persuasion) และสภาวะทางกายและอารมณ์ (Physiological and Affective State) ซึ่งผลของการรับรู้ความสามารถของตนเองของปัจจัยต่าง ๆ อาจมาจากหนึ่งหรือหลายปัจจัย และระดับการส่งผลในแต่ละบุคคลไม่เท่ากัน

ลูธาน (Luthans, 2007 อ้างถึงใน เกรียงสุข เฟื่องฟูพงศ์, 2554) ได้ให้ข้อสังเกตไว้ว่าข้อมูลที่ได้จากทั้งสี่แหล่งตามการอธิบายของแบนดูราเป็นเพียงข้อมูลดิบ บุคคลจะต้องบูรณาการข้อมูลโดยใช้เทคนิคหลายอย่างเช่น การคัดเลือกข้อมูล การใช้กระบวนการทางความคิด และการสะท้อนความสามารถของตนเอง (Self-reflect) เพื่อนำผลที่ได้จากการบูรณาการข้อมูลไปใช้ตัดสินใจเกี่ยวกับการประเมินระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองและรูปแบบความเชื่อของตนเอง ซึ่งแหล่งข้อมูลที่สำคัญทั้ง 4 แหล่ง มีดังนี้

1. ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ (Enactive Mastery Experiences) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อในการรับรู้ความสามารถของตนเองของบุคคลมากที่สุด ความสำเร็จจะเป็นตัวที่สร้างความรู้สึกที่เข้มข้นในเรื่องของการรับรู้ความสามารถเพราะว่าเป็นข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จโดยตรงของบุคคลที่เกิดขึ้น

2. การได้เห็นประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จของผู้อื่น (Vicarious Experience) การประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเอง บางครั้งไม่จำเป็นต้องใช้ประสบการณ์ความสำเร็จโดยตรงของตนเอง แต่เราสามารถเรียนรู้หรือเลียนแบบได้จากประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จของผู้อื่นมาใช้เสริมแรงให้เรามีพฤติกรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จได้

3. การชักจูงทางสังคม (Social Persuasion) วิธีนี้เป็นวิธีการที่พลังน้อยกว่าสองวิธีแรก บางครั้งการสร้างการรับรู้ความสามารถของตนเองของบุคคลอาจจะมาจากหลักการง่าย ๆ คือ “หลักการฉันทำได้ (Can-Do Approach) ระดับของการรับรู้ความสามารถของบุคคลจะเพิ่มขึ้นได้ถ้าเขาได้รับการชักจูงด้วยคำพูดจากบุคคลที่เขานับถือ หรือเป็นบุคคลที่มีความสามารถ

4. สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ (Somatic and Emotional States) การประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองจะสูงหรือต่ำขึ้นกับอารมณ์ และสภาวะทางจิตใจของตนเอง ณ ขณะนั้น ถ้าบุคคลมีความรู้สึกในทางลบ เช่น เหนื่อย เบื่อ มีความกังวล มีความเครียด มีความกดดัน หรือสภาวะร่างกายไม่ปกติ จะส่งผลให้การประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ ในทางตรงกันข้ามถ้าทั้งสภาพร่างกายและจิตใจปกติ การประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองก็จะสูง

การประเมินระดับการรับรู้ความสามารถของตนเอง

แบนดูรา (Bandura, 1997) ได้อธิบายการประเมินระดับการรับรู้ความสามารถของตนเอง โดยพิจารณาได้ใน 3 มิติ ที่แตกต่างกัน ดังนี้

มิติที่ 1 ระดับความยากและซับซ้อนของงาน (Magnitude) ความยากและซับซ้อนของงาน แสดงความท้าทายของงานหรือกิจกรรมนั้น ๆ หากบุคคลใดประเมินตนเองว่าสามารถดำเนินงานหรือกิจกรรมใด ๆ ให้ประสบความสำเร็จได้ โดยเทียบกับระดับความยากและซับซ้อนนั้น หมายถึงระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองของบุคคลนั้น

มิติที่ 2 ระดับความมั่นใจของบุคคล (Strength) คือระดับความมั่นใจของบุคคลที่มีต่องานหรือกิจกรรมใด ๆ ที่จะกระทำได้สำเร็จในแต่ละระดับความยากและซับซ้อนของงานหรือกิจกรรม

มิติที่ 3 ระดับการสรุปโดยนัยสู่งานอื่น (Generality) บุคคลจะตีความระดับความสามารถของตนเองจากประสบการณ์ที่เคยประสบความสำเร็จไปกับงานที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เกรียงสุข เฟื่องฟูพงศ์ (2554) ศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเอง การมองโลกในแง่ดี และความผูกพันในงาน : กรณีศึกษาพนักงานบริษัทผลิตและจำหน่ายเครื่องสำอางและยารักษาโรคแห่งหนึ่ง ผลการวิจัยพบว่า พนักงานมีระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในระดับสูง การรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันในงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .258 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความผูกพันในงานได้คือ การรับรู้ความสามารถของตนเองโดยมีอำนาจในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 5.9 ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง การมองโลกในแง่ดีและความผูกพันในงานมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก

สุระพรรณ พนมฤทธิ์, ศุกรใจ เจริญสุข และนันทิกา อนันต์ชัยพัทธนา (2554) ได้ศึกษาการเรียนรู้ โดยการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่างกัน มีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักศึกษาพยาบาลที่มีแหล่งทุนต่างกัน มีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองในแต่ละด้านและโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองในด้านยุทธวิธีทางปัญญาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิญา อิงอาจ และชลธร อริยพิติพันธ์ (2553) ได้ศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียน และความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ผลการวิจัยพบว่า 1) การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) นักศึกษาที่เพศ ภาควิชา และชั้นปีต่างกันมีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ภูมิเพชร ผลทรัพย์ (2553) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ในการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อทัศนคติในการทำงานและผลสัมฤทธิ์ของงานของข้าราชการทหารบก ผลการศึกษาพบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อทัศนคติในการทำงาน มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อผลสัมฤทธิ์ของงาน มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การรับรู้ความสามารถของตนเองสามารถทำนายทัศนคติในการทำงานได้ร้อยละ 39 และทำนายผลสัมฤทธิ์ของงานได้ร้อยละ 24 แสดงให้เห็นว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองของข้าราชการทหารบกมีผลทางบวกต่อทัศนคติที่ดีในการทำงาน และผลสัมฤทธิ์ของงาน

อนันต์ ดุลยะพีรติศ (2547) ศึกษาความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค การรับรู้ ความสามารถ ของตนด้านการเรียนและนิสัยในการเรียนของนิสิตนักศึกษา ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า 1. นิสิตนักศึกษาที่มีความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคอยู่ในระดับสูง มีความมั่นใจในความสามารถของตนด้านการเรียนค่อนข้างมาก และมีนิสัยในการเรียนดีพอใช้ 2. นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี และดีเลิศ รับรู้ว่าตนมีความสามารถด้านการเรียนสูงกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และ

นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีเลิศรับรู้ว่าตนเองมีความสามารถด้านการเรียนสูงกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาจากประชากร ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่ลงทะเบียนในรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 25 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา ได้แก่ เพศ ผลการเรียนซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจ สอบรายการ (Check List)

ส่วนที่ 2 การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนที่พัฒนามาจากแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของอนันต์ ดุลยพิริตติส (2547) ที่มีลักษณะแบบวัดเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด และกำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

		ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5	1
เห็นด้วย	ให้คะแนน	4	2
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน	3	3
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1	5

เมื่อคำนวณค่าเฉลี่ย แล้วนำค่าที่คำนวณได้นั้นมาเทียบเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยแปลผลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (เกรียงสุข เพ็องพุงศ์, 2554)

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	ระดับต่ำ
ค่าเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	ระดับสูง

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง มีดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 และเพศหญิง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 48.00 และมีผลการเรียนเท่ากับ 70-74 คะแนน มากที่สุด จำนวน 11 คน

2. ผลการวิเคราะห์การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 นักศึกษาหลักสูตรคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.03$, $\sigma = 0.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีระดับการรับรู้ความสามารถด้านการเรียนทั้งในระดับต่ำ ระดับปานกลาง และระดับสูง รายละเอียดดังตารางที่ 1

2.2 นักศึกษาหลักสูตรคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียน รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการรับรู้
1. เมื่อฉันวางแผนไว้ ฉันมั่นใจว่าสามารถทำตามแผนที่วางไว้ได้	4.20	.57	สูง
2. ปัญหาของฉันก็คือ ฉันไม่ค่อยเอาใจใส่งานที่ได้รับมอบหมาย ทั้ง ๆ ที่ควรทำ	2.00	.50	ต่ำ
3. ถ้าฉันไม่สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาให้สำเร็จ ได้ในครั้งแรก ฉันก็ยังคงจะทำงานนั้นต่อไปจนสำเร็จ	3.72	.84	สูง
4. เมื่อใดก็ตามที่ฉันตั้งเป้าหมายสำคัญไว้กับตัวเองแล้ว ฉัน มักจะไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้	3.72	.73	สูง
5. ฉันมักจะล้มเลิกการทำงานต่าง ๆ ก่อนที่ฉันจะทำงานนั้นให้ สำเร็จ	3.96	.73	สูง
6. ฉันมักจะหลีกเลี่ยงในการเผชิญปัญหาหรืออุปสรรค	1.92	.70	ต่ำ
7. เมื่อใดก็ตามที่ฉันเห็นว่าบางสิ่งบางอย่างที่ยุงยากหรือซับซ้อน ฉัน จะไม่พยายามเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับ	2.28	.84	ต่ำ
8. แม้ว่าฉันจะต้องทำในสิ่งที่ฉันไม่ถูกใจ ฉันก็จะพยายามสู้งาน นั้นจนสำเร็จ	3.60	.81	ปานกลาง
9. ถ้าฉันตัดสินใจจะทำสิ่งใดแล้ว ฉันก็จะมุ่งมั่นที่จะทำต่อไปจน สำเร็จ	3.60	.70	ปานกลาง
10. เมื่อฉันพยายามที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ แต่ฉันไม่สามารถทำได้ สำเร็จตั้งแต่เริ่มแรก ฉันก็จะเลิกที่จะทำสิ่งนั้นต่อไป	2.08	.64	ต่ำ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการรับรู้
11. เมื่อมีปัญหาที่ไม่คาดคิดไว้เกิดขึ้น ฉันก็จะไม่พยายามจัดการกับปัญหานั้น	2.12	.66	ต่ำ
12. ฉันพยายามที่จะหลีกเลี่ยงการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ถ้าฉันพบว่าสิ่งนั้นทำให้ฉันยุ่งยากหรือเกิดปัญหา	2.32	.74	ต่ำ
13. ความล้มเหลวทำให้ฉันสู้ต่อไป	3.84	1.02	สูง
14. ฉันรู้สึกมั่นใจในความสามารถของตัวเอง	3.96	.73	สูง
15. ฉันเป็นคนมั่นใจในตนเอง	3.92	.81	สูง
16. ฉันเป็นคนยอมแพ้อะไรง่าย ๆ	2.16	.85	ต่ำ
17. ฉันไม่ชอบที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเอง	2.20	.93	ต่ำ
รวม	3.03	.32	ปานกลาง

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนกับผลการเรียนของนักศึกษาหลักคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง

สหสัมพันธ์	ผลการเรียนของนักศึกษา	
	Pearson Correlation	P-value
การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียน	.327	.11

สรุปและอภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาหลักสูตรคอมพิวเตอร์ธุรกิจมีระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิญา อิงอาจ และชลธร อริยพิตพันธ์ (2553) ซึ่งได้ศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน และความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนและความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคของนักศึกษาที่มีความแตกต่างตามภูมิหลัง ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง สะท้อนให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าเผชิญปัญหาหรืออุปสรรค ดังจะเห็นได้จากข้อคำถามซึ่งมีคะแนนการรับรู้ต่ำ คือ นักศึกษามักจะหลีกเลี่ยงในการเผชิญปัญหาหรืออุปสรรค อีกทั้งยังขาดการเอาใจใส่ในงานที่ได้รับมอบหมาย ขาดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ หรือการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และไม่พยายามกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วง โดยนักศึกษามักจะยอมแพ้หากทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่สำเร็จ แม้ว่านักศึกษาจะเชื่อว่าตนเองสามารถทำตามแผนที่กำหนดไว้ก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของลูธาน (Luthans, 2007) ที่ได้อธิบายถึงผลกระทบจากการรับรู้ความสามารถของตนเองที่ส่งผลต่อการทำหน้าที่ในการตัดสินใจทั้งในเรื่องการเลือกกระทำพฤติกรรม เมื่อบุคคลประเมินความสามารถของตนเองอยู่ในระดับต่ำ จะหลีกเลี่ยงงาน ที่ถอย

และขาดความมั่นใจในตนเอง ไร้ความพยายามที่จะมุ่งไปสู่ความสำเร็จ มักจะยอมแพ้ต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างง่ายดาย นอกจากนี้บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในระดับต่ำมีแนวโน้มที่เกิดความเครียด และความอ่อนล้าในการทำงาน เพราะมีความคาดหวังในเรื่องของความล้มเหลวที่จะเกิดขึ้น ในขณะที่บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในระดับสูงจะนำตัวเองเข้าสู่สถานการณ์ความเครียดอย่างมั่นใจ และสามารถรับมือกับความเครียดได้

2. จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาหลักสูตรคอมพิวเตอร์ธุรกิจมีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การศึกษาความสัมพันธ์ในครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนเฉพาะในรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารกับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนในรายวิชาดังกล่าว ไม่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตลอดปีการศึกษา ซึ่งผลการเรียนของนักศึกษาในรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร อาจเป็นผลมาจากการที่นักศึกษาบางคนมีพื้นฐานที่ดีในรายวิชานี้มาก่อน จึงทำให้ผลการเรียนอยู่ในระดับดี แม้นักศึกษาส่วนใหญ่จะมีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จก็อาจเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อระดับการรับรู้ความสามารถของตนเอง เมื่อนักศึกษาแต่ละคนต่างก็มีประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จแตกต่างกัน คือ บางคนมีผลการเรียนดีเนื่องจากความสามารถเฉพาะตน และเชื่อว่าตนสามารถเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารได้ดี เพราะเคยมีผลการเรียนที่ดีในรายวิชาภาษาไทยในระดับมัธยม ทำให้นักศึกษามีผลการเรียนในรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับดี แต่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับแนวคิดของแบนดูรา (Bandura, 1986) และลูธาน (Luthans, 2007) ได้อธิบายว่า ประสบการณ์การที่ประสบความสำเร็จ (Enactive Mastery Experiences) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อในการรับรู้ความสามารถของตนเองของบุคคลมากที่สุด ความสำเร็จจะเป็นตัวที่สร้างความรู้สึกที่เข้มข้นในเรื่องของการรับรู้ความสามารถเพราะว่าเป็นข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จโดยตรงของบุคคลที่เกิดขึ้น แต่บุคคลก็ต้องตระหนักให้ดีกว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ประสบผลสำเร็จของแต่ละคนจะไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับว่า ประสบการณ์ที่ประสบผลสำเร็จนั้นได้มาจากความพยายามและความสามารถ แต่การรับรู้ความสามารถนั้นได้จากความสำเร็จที่เกิดขึ้น ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วเมื่อเจอกับปัญหา ดังนั้น การเรียนรู้จากประสบการณ์ต้องเรียนรู้ทั้งเรื่องความสำเร็จ และความล้มเหลว หรือความพ่ายแพ้ เพราะจะทำให้เข้าใจถึงการใช้ความพยายามในการแก้ไขปัญหา

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากผลการวิจัย สะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าเผชิญปัญหาหรืออุปสรรค ขาดความอดทน ความเพียรพยายามที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จ ดังนั้น ผู้สอนจึงควรพิจารณาแนวทางในการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียน ดังนี้

1. จัดกิจกรรมให้นักศึกษาศึกษาค้นคว้า บุคคลที่เป็นต้นแบบ ซึ่งประสบความสำเร็จ และมีคุณลักษณะใกล้เคียงกับนักศึกษา เช่น บุคคลต้นแบบเป็นวัยรุ่น เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เห็นประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จของผู้อื่นมาใช้เสริมแรงให้นักศึกษามีพฤติกรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จได้
2. การชักจูงจากผู้สอน โดยยึด “หลักการฉันทำได้” (Can-Do Approach) ทั้งนี้ผู้สอนจะต้องให้ข้อมูลย้อนกลับในทางบวกเป็นระยะ เมื่อนักศึกษาแสดงออกถึงความก้าวหน้าในงานที่ได้รับมอบหมาย

3. ลดการบรรยายจากผู้สอนเพียงฝ่ายเดียว แต่ให้นักศึกษาได้มีโอกาสแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยมีผู้สอนคอยให้คำปรึกษา แนะนำ จนกระทั่งนักศึกษาสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุล่วง

4. เพิ่มกิจกรรมหลากหลาย เช่น การศึกษานอกห้องเรียน การทำกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของนักศึกษา เพื่อลดความเบื่อหน่าย และความตึงเครียดหรือความวิตกกังวล เมื่อนักศึกษาได้เสนอความคิดเห็นอย่างอิสระในการจัดการเรียนการสอน จะส่งผลให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกรู้สึกดีใจ และคาดหวังถึงความสำเร็จพร้อมกับมีความพยายามที่จะทำงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

เกรียงสุข เพ็ญฟูพงศ์. (2554). *การรับรู้ความสามารถของตนเอง การมองโลกในแง่ดี และความผูกพันในงาน : กรณีศึกษาพนักงานบริษัทผลิตและจำหน่ายเครื่องสำอางและยารักษาโรคแห่งหนึ่ง*. วิทยานิพนธ์ ศศ.บ. (จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์.

ภูมิเพชร ผลทรัพย์.(2553). ความสามารถในการฟื้นฝ่าอุปสรรค การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน และนิสัยในการเรียนของนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 3(1), 61-78.

สุระพรรณ พนมฤทธิ์ สุกรใจ เจริญสุข นันทิกา อนันต์ชัยพัชฌนา. (2554). การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองแตกต่างกัน. *การพยาบาลและการศึกษา*, 4(2), 94-107.

อนันต์ ดุลยพิรติส. (2547). *ความสามารถในการฟื้นฝ่าอุปสรรคการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนและนิสัยในการเรียนของนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน*. วิทยานิพนธ์ ค.ต. (จิตวิทยาการปรึกษา). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อภิญา อิงอาจ และชลธร อริยปิติพันธ์. (2553). การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน และความสามารถในการฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยกรุงเทพ*, 9(1), 30-43.

Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall.

_____. (1986). *Social foundations of thought and action*. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall.

_____. (1997). *Self- Efficacy: The Exercise of Control*. New York : W. H. Freeman and company.

Evans, R.W. (1988). A dream unrealized : A brief look at the history of issue untuned approaches. *The Social Studies*, 80(4), 178-184.

Luthan, F. & Youssef, C.M. (2007). Emerging positive organizational behavior. *Journal of Management*, 33(5), 321-349.